

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

3

2019/2020

Андреј, I/1, ОШ „Свети Сава”

Вања Здравковић, I/1, ОШ „19. октобар”

Пишите, али и читајте!

Драги наши читаоци и сарадници, кад овај број буде пред вама остаће тек нешто више од месец дана до првог већег распуста у овој школској години, оног који вас уводи у најрадосније празнике – Нову годину и Божић. Зато наоштрите пера и своје сликарске четкице и што пре пошаљите прилоге посвећене и инспирисане овим датумима. Ми морамо Новогодишњи и Божићни број, да би доспео до вас пре 28. децембра, тј. до почетка распуста, да припремимо двадесетак дана раније.

Наравно, отворени смо и за све друге теме, као и увек. Поверите нам слободно и ваше бриге ако их имате, дилеме и недоумице, дрхтаје свога срца и руменило које вас обузме при сусрету са њим или њом. Пишите нам о људима које волите или којима се дивите, о друговима и дружењу, о природи и њеном очувању, пренесите нам занимљиве приче које сте чули од својих бака или дека, од комшија и рођака. О свему оном на шта смо вас упућивали и у прошлом броју.

Дакле, пред вама је прегршт могућих тема које сте у прилици да преточите у причу, песму или слику.

А у међувремену читајте. Боље припреме за писање нема. Читање вам отвара додатну енергију да се и сами опробате у писању и да препознате прави пут до успешног, садржајног, разумљивог, лепршаваог писања.

Чекамо од вас и ваших наставника прилоге за наредне бројеве!

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

Година LIII • Нова серија

Број 3 • Новембар 2019. Крагујевац

Сећања

„Искре” нека искре

Од настанка Дечјих искри прошло је више од пола века. У знак пијетета према онима који су оставили темеље наше часописа и помогли му да израсне у јединствено штиво у некадашњој великој држави, у овом броју преносимо сећање Драгослава Максимовића, једног од покренача и првих уредника Дечјих искри, објављено у шестом броју часописа школске 1995/96.

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

Колевка овом часопису био је Раднички универзитет. Ту је он „крштен”, растао и порастао. И све нас је подмлађивао. Ја сам, такође, био међу онима који су га подизали да прокрчи путеве до школе у свим крајевима раније Југославије и да се отвори деци.

По таленту, зрелости, песмама, причама и цртежима брзо смо увидели да његови сарадници нису били само деца већ и одрасли људи. Зато га нису читали само „клинци” и „клинцезе”, већ и старији. Постао је десна рука учитељима и наставницима у школама.

Часопис је био пун мисаоних цветића са сеоских поља и урбаних насеља, и из дечјих жуборења у кући, на улици, у породици. Поштари су стењали од гомиле писама која су нам свакодневно стизала

и више од 10.000 примерака, које су разносили по школама. Друговање са „Искрама”, како смо тепали часопису, и данас звони у нама као неугасиви пламичак, иако су неки ветрови покушавали да га угасе. Али, нови ветрови, овога пута разбуктавају „Дечје искре”.

Још ми у ушима звоне телефонски позиви сарадника и наручилаца часописа, а у очима се рађају слике цртежа и дечјих краснописа и изложби. Зато његову појаву доживљавам као нешто драго и вредно, поново оживело у Крагујевцу. Хвала вам на радости. И срећан повратак неким новим клинцима и нама ветеранима, покретачима „Дечјих искри”.

*Драгослав Максимовић,
покренач и један од првих
уредника часописа „Дечје искре”*

О деци за децу и одрасле

Јован Гајић је један од оних стваралаца за децу који није превише присутан у јавности. Објавио је више књига, од којих указујемо на „Збирка дечјег осмеха“, „Најлепша игра“, „Песмице о животињама и „Баба и унук“... За већину његових издања стоји напомена да их нема на стању за продају.

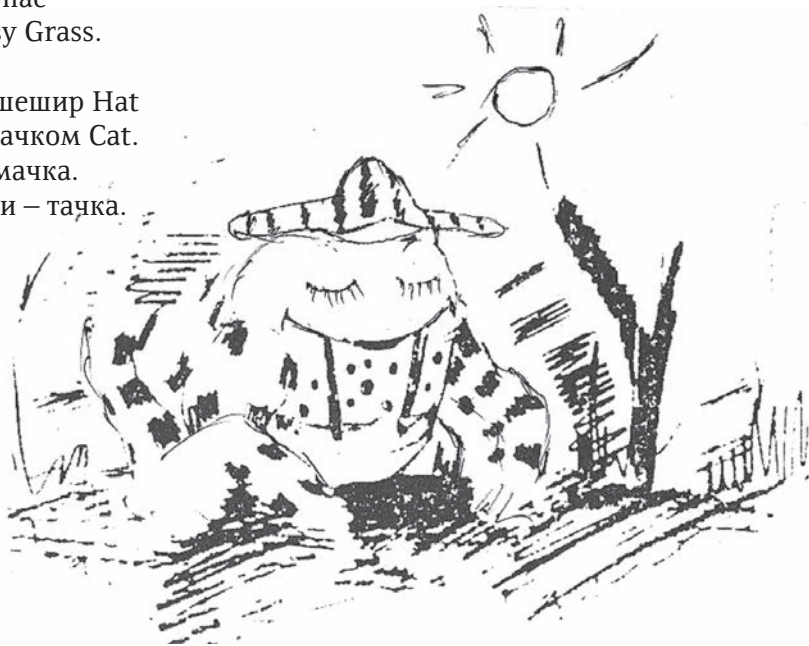
Уз књигу „Баба и унук“ стоји напомена: „Много је прича написаних о деци за децу. Мало их је о деци, а за одрасле. Ово је један такав покушај. Обична прича. Дешава се ту поред нас. Можда баш и у нашој кући. Мали Марко, јунак приче, типично је градско дете. Родитељи су му интелектуалци преокупирани пословима и каријером. А дете је усамљено, жељно дружења, пажње, топлине. У тренутку када ситуација постаје критична, на сцену ступа бака, која својом љубављу помаже малом Марку да преброди своје тешкоће.“

Књига „Песмице о животињама“ је мала животињска антологија. Али, у њој има и деце, и родитеља. Али, животиње су, ипак, њени главни јунаци, и што је најважније, не само јунаци, већ и мудраци од којих и деца и одрасли, имају шта да науче. Објављујемо једну баш о животињама занимљиво комбинованом са домаћим и страним речима, уз илустрацију аутора.

Жаба Frog

Дружили се жаба Frog
и умиљати пас Dog.
Ал' досади жаби пас
па побеже у траву Grass.

Тада жаба купи шешир Hat
и зближи се са мачком Cat.
Ал' досади јој и мачка.
Ту је причи крај и – тачка.

понедељак	уторак	среда	четвртак	петак	субота	недеља
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Из лекције

Јесен

Иде, иде јесен.
Јадне липе младе,
шта ли ће да раде?

Шта ли ће да раде
сребрнасто сиве
крај потока иве!

Шта ли ће да раде
високе тополе
кад остану голе!

Чим ће да се бране
храстови у гори
кад јесен захори?

Кад јесен захори
чим ће да се бране
старе букве гране!

Чим ће да се бране
од јесени строге
шумице убоге!

Десанка Максимовић

Ухраму књиџе

Поводом Дана европских језика, 26. септембра, ученици Основне школе „Радоје Домановић” посетили су Дечје одељење Народне библиотеке „Вук Караџић” и обишли фонд књиџа на страним језицима а пошто и фонд дечје лиџератури. Након џе посетили забележили су своје уџиске о њој, а ми објављујемо неке од џих бележака.

Сећање на Јована Мирковића

Наставница енглеског језика и учитељица одељења IV/3 одлучиле су да посетимо Народну библиотеку „Вук Караџић” у Крагујевцу.

Посетили смо Дечје одељење 26. 9. 2019. године, јер је био Дан европских језика. Брзо смо стигли до Библиотеке која се налази у близини моје школе. Чим смо ушли, попели смо се у Одељење стране књиџе. Ту се налазила веома фина библиотекарка Славица Димитровска. Постављали смо јој питања, која смо припремили у школи. На свако питање је одговорила веома љубазно. Испричала нам је да је то била кућа Јована Ђ. Мирковића, професора музике. Он је сав новац улагао у књиџе. Пошто је библиотекарка била тако љубазна, захвалили смо се певањем песме „Негујмо српски језик”.

Волели бисмо да чешће посећујемо библиотеку!

Лана Алексић IV/3
ОШ „Радоје Домановић”

Када су се часови завршили, моје одељење и ја отишли смо пешице у Народну библиотеку „Вук Караџић”. Отишли смо тамо да бисмо се упознали са разним књиџама на страним језицима.

Приредили су нам топлу добродошлицу. Дошли смо на други спрат, на којем се налази око 3000 књиџа на страним језицима. У разговору са библиотекарком Славицом интересовао сам се, која је казна ако не вратимо књиџе на време. Потом нам је библиотекарка причала о професору Јовану Ђ. Мирковићу, који је поклонио своју библиотеку граду и који је штедео сваки динар за књиџе. Након тога отишли смо у приземље. Видео сам разне врсте књиџа: стрипове, комедије, научну фантастику, романе... Онда смо дошли у двориште, где смо одрецитовали песмицу.

Поздравили смо се са библиотекаркама и отишли. Било ми је жао што одлазим, али са друге стране сам био срећан јер ћу се учланити и поново доћи.

Тодор Сџанић IV/3
ОШ „Радоје Домановић”

Сећање на октобар

Тужна јесен 1941.

Јесен се пружа
кроз пољане равне.
То се десило
21. октобра '41 тада давне.

Лишће је тужно.
Пало је на земљу.
Гране се не чују.
Плодови здебљу.

Стојимо мирно,
Сви у низу до једног.
Сада нема ништа више,
Од живота вредног .

Боримо се храбро,
Као брат уз брата.
Стојимо усправно
Као чувар поред врата .

Чују се јауци,
Не чују се јунаци.
Утихнула је птица,
И осмех са наших лица.

Не видимо друга,
Ни остале другаре.
Небо се спустило,
До будућности наше славне.

Све је тихо, небо, дрво.
Кораци се не чују.
Не чује се сада ништа
Јер јунаци путују.

Ко може бити храбар,
У овом тужном дану?
Волели бисмо да нам увек сване,
Да не будемо у мраку.

*Ивана Мићаковић, учитељица
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић“, Крагујевац*

*Лука Јовановић,
ОШ „Свети Сава”*

Опраштајно збогом

Док они стајали су,
као што нико не би,
гледаше унапред
не показујући страх.
Осмех преко лица белог
неком да улепша дан.
Последње речи беху
опроштајно збогом
и приче смеле.
Док не чу се рафал,
што дечју смрт покрене.
Крик за криком чуо се
док све не утихну.
Тела на поду лежаше
у незнаном броју.
Још крај ту био није,
њима не беше жао
па на хиљаде усмртише
као да је то живота мало.

*Милица Марашевић, VIII/1
ОШ „Досићеј Обрадовић“, Ергеч*

*Јелена Стојагиновић, III
ОШ „Свети Сава“*

Шумарице сведоче историју

Шумарице и Крагујевац – то је историја. Ту почиње легенда о херојској смрти ђака. Окупатор бесни у целој земљи. Сеје смрт и у Крагујевцу. Припрема освету – „сто за једно“.

Јесење сунце обасјава пожутелу природу. Забринуте људи одлазе на своје свакодневне послове, а безбрижна деца у школу. Не слуте да ће то бити последњи пут да корачају улицама свога града. И тог кобног 21. октобра ђаци не дочекаше да им крај часова огласи школско звоно. Окупатор их изведе на губилиште. Прекинуше се њихови снови, њихове жеље и поче легенда. Час историје поче: „Пуцајте, ја и сада држим час!“, каже професор школе. Ти мали хероји се нису уплашили митраљеских цеви, нису плакали, нису молили за опроштај. Загрље-

на, заједно са својим професором, та је „чета малена“ покошена прераном смрћу. Облише се крвљу Шумарице и тужно зашумеше. Шуме Шумарице и носе дечје поруке својим најближим, певају недопеване песме, недокончане снове, недоречене жеље. И тако 21. октобар остаде најтужнији дан у историји Крагујевца.

Четири године касније - 21. октобра 1944. године Крагујевац је ослобођен – рођена је слобода. Сјединише се два октобра – октобар пун бола и туге и октобар пун среће и радости.

Шумарице и даље шуме и поручују сваком посетиоцу да су оне довољне целом свету.

*Лана Савић, VIII/1
ОШ „Досићеј Обрадовић“, Ергеч*

Сарадња

ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“ већ више деценија браћски сарађује са школом ООУ „Браћа Миладиновици“ из Куманова. Сваке године делегација ученика и наставника наше школе одлази у априлу у Куманово, а они у „узвратну“ посету долазе у октобру. Тако је било и ове године. Делегација из Куманова боравила је у нашем граду у периоду од 21. до 23. октобра 2019. године.

Овогодишњу делегацију наших гостију чинило је пет наставника и једанаест ученика. Ученици из Куманова били су смештени код ученика наше школе, а делегација наставника у хотелу „Три О“.

Гости из Куманова присуствовали су Великом школском часу у Шумарицама. За ученике је урличен обилазак града са излетом на Лиџар, а за наставнике посетили Голубачком граду, манастиру Тумане и Виминацијуму.

Тим поводом објављујемо утиске посетијућих о овој посети, дружењу и успостављању пријатељских односа. Прилоге ученика из Македоније објављујемо на мајерњем језику аутора и у преводу на српски језик.

Моето патување во Крагуевац

На 21 октомври јас, моите соученици и неколку одговорни професори од моето училиште во раните утрински часови се упативме кон Крагуевац. Патувањето беше интересно, со смеа, дружба и попатни застанувања. Сите ние бевме многу возбудени затоа што требаше да се запознаеме и сретнеме со нашите нови другарчиња. Најсреќни бевме кога пристигнавме и се запознавме. Потоа сите заедно отидовме на Шумарица и бевме дел од организираната програма. Потоа отидовме во домовите на другарчињата домаќини и се запознавме со нивните семејства.

Наредните денови нашите домаќини се потрудија најдобро што можат да не пречекаат и угостат. Деновите ни поминаа брзо и интересно, а потоа на 23 моравме да се вратиме дома. Си дојдовме со убави спомени и нови пријателства кои и понатаму ќе ги одржуваме. Оваа дружба покажува дека и во туѓа земја и во туѓ дом ако си добро прифатен можеш да се чувствувааш како дома.

Изработил: Нела Ивановиќ
ООУ „Браќа Миладиновици“, Куманово

Моје путовање у Крагујевац

Двадесет првог октобра ученици моје школе, неколку професора и ја у раним јутарњим сатима упутили смо се у Крагујевац. Путовање је било интересно испуњено смехом, дружењем и неколиким заустављањима. Били смо веома узбуђени јер треба да се сретнемо и упознамо са нашим новим пријателјима. Били смо најсреќнији када смо стигли и када се то и догодило. Заједно смо отишли у Шумарице, где смо били део организираног програма. Затим смо отишли у куће наших пријатеља и упознали нивове породице.

Следећих дана наши домаќини су се потрудили да нас дочекају и угосте најбоље што могу. Дани су нам прошли врло брзо и интересно, а већ двадесет и трећег морали смо се вратити кући. Кући смо дошли са много лепих сећања и нових пријателства која ћемо и у будућности одржавати. Ово покажује да се и у страног земљи и у страног кући можете осећати као код куће ако сте добро примљени.

Написала: Нела Ивановиќ
ОШ „Браќа Миладиновици“, Куманово

Убаво секавање на Крагуевац

Патувањето беше едно одлично искуство за мене, бидејќи многу сакам да посетувам нови места. Сакам да ги видам убавините и знаменостите на градот кој го посетувам. А оваа патување беше уште позначајно за мене бидејќи одев во посета на мојот нов другар Саша. Но и да го запознаам неговиот роден град Крагуевац.

Кога пристигнавме отидовме на "Големиот час" во Шумарице. Таму оддадовме почит на одделението V3 кое било стрелано од страна на германските окупатори. Потоа отидовме во училиштето „Трети Крагујевачки батаљон“ во кое учи моето другарче Саша. Заедно со него отидовме во неговиот дом, каде се одморивме од долгиот и интересен ден.

Саша беше многу добар домаќин и ми ги покажа убавините на својот роден град Крагуевац кој се наоѓа во срцето на Србија. Во Крагуевац има убави шума, езеро и други убавини. Со него одевме во кино каде што гледавме филм, се шетаваме и се дружевме. Со нас одеше и неговиот брат Стефан и сите заедно си поминавме убаво и квалитетно го користевме времето кое го имавме. Бевме и на базен каде што пливавме и се забавувавме. Исто така и родителите на Саша се многу пријатни и гостопримливи луѓе. Во нивниот дом ми создадоа пријатна атмосфера поради што се чувствував добредојден.

Со Саша создадовме едно силно пријателство за кое искрено се надевам дека ќе опстане многу долго. Крагуевац ќе ми остане во убаво секавање не само поради местата кои ги посетивме туку и поради убавиот и топол прием што ни го приреди таму.

Петар Костијадиновиќ
ООУ „Браќа Миладиновци“, Куманово

Лепо сеќање на Крагуевац

Путување је за мене било одлично искуство, јер многу волим да посећујем нова места. Желим да видим лепоте и знаменитости града који посећујем. А ово путување за мене је било још значајније јер је подразумевало одлазак у посету мом новом другару Саша, те сам добио прилику и да упознаам његов родни град, Крагуевац.

Када смо стигли, упутили смо се на „Велики час“ у Шумарице. Тамо смо одали почит одељењу V/3 које је стрелано од стране немачких окупатора. Затим смо отишли у школу „Трети крагујевачки батаљон“, коју похађа мој другар Саша, а онда и његовој кући да се одморимо од дугог и интересантног дана.

Саша је био многу добар домаќин и покажао ми је лепоте свога родног града Крагујевца, који се налази у срцу Србије. У Крагујевцу има лепих шума, језера и других лепота. Са њим сам ишао и у бископ да гледам један филм. Шетали смо се и дружили. Са нама је био и његов брат Стефан, па смо се сви лепо провели квалитетно искористивши време које смо имали. Били смо и на базену где смо пливали и забављали се. Исто тако и Сашини родители су многу пријатни и гостопримливи људи. У нивовом дому сам осетио пријатну атмосферу и добродошлицу.

Са Сашом сам остварио јако пријателство и искрено се надеам да ќе оно опстати многу дуго. Крагуевац ќе ми остати у пријатној успомени, не само као град који сам посетил већ и због топлог пријема који су нам приредили тамо.

Петар Костијадиновиќ,
ОШ „Браќа Миладиновци“, Куманово

Доживување и восхитување

Патување, збор кој што секој би сакал да го доживее. Секое патување со себе си носи среќа, задоволство и доживување. Кој не би сакал да има вакво патување, каде што ќе бидеш исполнет со радост, восхит и пријателство. Патувањето во Крагуевац ми ги исполни сите овие чувства.

Со нетрпение ги дочекав денот кога требаше да тргнеме во Крагуевац. Јас заедно со уште неколку ученици од нашето училиште и неколку наставници тргнавме во Крагуевац. Нашето училиште „Браќа Миладиновци“ неколку години по ред го посетува Крагуевац, бидејќи имаме соработка со училиштето „Треќи Крагуевски Батаљон“, а во едно и со тоа се врши размена на ученици. Ние таму кога стигнавме секој од нас беше сместен кај другарче кое што учи во тоа училиште. Уште кога не пречекаа пред училиштето сите заедно отидовме до место викано Шумарица, а познато по тоа што на 21 Октомври 1941 год. биле стрелани деца, а тој ден се одбележуваше во нивна чест. По тоа малку одморивме, а приквечер излеговме да го прошетаме градот Крагуевац и да ги видиме неговите убавини. Утредента повторно сите деца заедно и наставници бевме до манастирот Тумане, каде што не пречекаа монахини кои што не послужија со локум и сок, а потоа ни раскажуваа за историското минато на манастирот. По патот имавме историски водич, кој ни раскажуваше за историските објекти во Крагуевац. Третиот ден се спакувавме и сите се најдовме со нашите наставници во нивното училиште. Тука го прошетавме и го разгледавме училиштето, а потоа со насолзени очи се збогувавме.

Тоа беа моите впечатоци од посетата на убавиот град Крагуевац. Па така во мојата животна тетратка се впиша уште едно доживување и восхитување.

*Изработила: Бисера Сјасовска VIII-3 одг.
ООУ „Браќа Миладиновци“, Куманово*

Доживљаји и усхићење

Путовање, реч која би свако желео да доживи. Свако путовање са собом носи среќа, задоволство и доживљаје. Ко не би желео да има овако путовање, у коме ќе бити испуњен радошћу, усхићењем и пријателством? Путовање у Крагуевац ми је све то донело.

Са нестрпљењем сам чекала дан када је требало да кренемо у Крагуевац. Неколку ученика и наставника наше школе и ја пошлехмо на пут Крагуевца. Наша школа „Браќа Миладиновци“ неколку години за редом посећује овај град, будући да имаме сарадњу са школом „Трећи крагујевачки батаљон“, са којом се врши и размена ученика. Када смо тамо стигли, свако од нас је смештен код другара, који је ученик ове школе. Након што су нас дочекали пред школом, заједно смо отишли до места које се зове Шумарице, познато по томе што су ту 21. октобра 1941. године била стрелана деца и тај дан се обележава њима у част. После тога смо мало одморили, а предвече смо изашли да прошетаме градом и да видиме неговите знаменитости. Сутрадан ујутру ишли смо до манастира Тумане, где су нас дочекале монахиње и послужиле ратлукотом и соком, а затим нам испричале историју манастира. Поподне смо имали историјског водича, који нам је упознао са историјским објектима у Крагујевцу. Трећег дана смо се спакували и сви се нашли са нашим наставницима у њиховој школи. Ту смо прошетали и разгледали школу, а потом смо се сузних очију опростили.

То је моја прича о посети лепом Крагујевцу. Тако је у мојој животной биографији уписан још један доживљај и усхићење.

*Најискала: Бисера Сјасовска, VIII-3
ОШ „Браќа Миладиновци“, Куманово*

Незаборавно доживување

Дојде и тој ден кој долго го чекавме. Ден кога тргнувавме во Крагуевац. Всушност се уште беше мрак, пред изгрејсонце. Бев многу возбудена и среќна, што дури не можев да ги опишам моите чувства со зборови. Откако се собравме сите, и ученици и наставници, вратата на минибусот се затвори, и мавтајки им на родителите тргнавме. Патот беше долг но воендо и забавен. Тогаш прв пат ја видов целата песна на изгрејсонцето. Сонцето нежно го будеше небото. Веќе не можевме да изджиме, од голема возбуда само чекавме автобусот да сопре и да се најдеме пред нивното училиште. Ова е моето прво патување и големо доживување во Крагуевац.

Ненадејно, автобусот сопре. Погледав низ прозорецот. Првата личност која ја видов беше Јелена, девојчето кај кое престојував овие два дена. Таа е прекрасна личност и многу добра другарка. До неа беа и другите другарчиња. Исто така, со неа беше и татко и, кој откако се запознавме, го зеде мојот куфер и го однесе дома. По прошетката во училиштето отидовме во „Шумарице“. Тоа е место преполно со разновидни споменици, од кои секој има посебно значење. Но, ние успеаме да видиме само еден од нив. Баш тој ден имаше обележување на денот кога биле застрелани децата. Почувствував тага и сочувство за нивната трагична судбина и посакав никое друго дете да не го доживее тоа. Местото беше обложено со зелен килим од трева. Околу два часот попладне сите си отидовме во домовите на нашите нови другарчиња од Србија. Кога влеговме внатре немаше никој. По неколку минути влезе мајка и со нејзиното најмало братче. А нејзините помали браќа и сестра ги запознав пред да тргнеме на прошетка. Сите тие се многу добри и гостопримливи луѓе. Веднаш штом стасавме, на маса не чекаше превкусен ручек. По обиколка на градскиот мол, сите дојдоа кај Јелена. Се забавувавме, смеевме, кажувавме шеги и

Незабораван доживљај

Дође и тај дан који смо дуго чекали. Дан када смо кренули у Крагујевац. Још је био мрак. Била сам многу возбужена и срећна. Тешко је описати та осећања речима. Када смо се окупиле сви, ученици и наставници, врата на минибусу се затворише и уз махање родителја кренусмо. Пут беше дуг али уједно и забаван. Тада сам први пут „видела“ целу песму о изгревању сунца. Сунце нежно буђаше небо. Више не можемо да издржимо. Од великог возбужења само смо чекали да аутобус што пре стигне пред нивову школу. Ово је моје прво патување у Крагујевац и велики доживљај.

Најзад, аутобус стиже. Погледала сам кроз прозорчић. Прва личност која сам видела била је Јелена, девојчица са којом сам провела два дана. Она је прекрасна личност и многу добра другарица. Са њом су били и други другари. Такође, са њом је био и отац, који је, након што смо се упознали, узео мој кофер и однео га кући. Након што смо прошетали кроз школу, отишли смо у Шумарице. То место је препуно различитих споменика, од којих сваки има посебно значење. Но, ми смо видели само један од нив. Тада је било обележување дана стрељања деце. Осетили смо тугу и саосећање са нивовом трагичном судбином и пожелели да ниједно друго дете не доживи то. Место је било украсено зеленим ћилимом од траве.

Око два сата поподне отишли смо куќама наших нових другара из Србије. Када смо ушли, унутра не беше никога. Неколико минута касније ушла је мајка са њеним најмлађим братом. А њеног млађег брата и сестру сам упознала пред полазак у шетњу. Сви они су многу добри и гостољубиви људи. Када смо се вратили чекао нас је прекусан ручак. Након обиласка градског тржног центра, дошли смо сви код Јелене. Забављали смо се,

други интересни работи. По долгата ноќ, се уште беше рано за спиење, но бевме толку многу изморени од долгото патување и сета таа возбуда, дури веднаш заснав. Утрентата имаше обиколка на градот. За ти неколку часа дознав и видов толку многу работи за градот. Бевме и во манастир, а се запознавме и со нивниот селски туризам. Во селото, каде што бевме не чекаа превкусни, разновидни кифлички. Непрекидно јадевме. Таму трчавме по тревата, се лулавме на лулашките, и се договаравме што ќе правиме понатаму. Тие се гостопримливи луѓе и многу ми се допадна сето тоа. Откако се вративме бевме во прошетка на центарот на градот, а вечерта, сите заедно гледавме филм. Многу ми е жал што таму сме само два дена, но воедно бев и среќна што не пропуштив една таква прилика.

Уредента беше денот кога требаше да го напуштиме тој прекрасен град со нашите другарчиња. Откако се поздравивме автобусот тргна. Во тој миг, низ моето лице се стркалаа неколку солзи. Ова беше едно незаборавно доживување, во кое запознавме многу нови другарчиња и личности. Се надевам дека ова пријателство вечно ќе трае

*Мелани Максимовска, VIII/3
ОООУ „Браќа Миладиновци“, Куманово*

смејали, причали шале и друге интересантни ствари. Када је дошла ноќ, још је било рано за спавање, но била сам многу уморна од дугог пута и свих узбуђења, тако да сам одмах заспала. Сутрадан смо имали обилазак града. За тих неколико сати дознала сам и видела многу о граду. Били смо и у манастиру, а упознавме смо и нивов сеоски туризам. На селу су нас чекале прекусне и разноврсне кифле. Стално смо јели. Тамо смо трчали по триви, љуљали се на љуљашци и договарали се шта ћемо радити касније. Ти људи су многу гостопримливи и многу ми се допало све то. Када смо се вратили прошетали смо се центром града, а увече смо сво заједно гледали филм. Многу ми је жао што сам тамо била само два дана, али уједно сам била срећна што нисам пропустила једну такву прилику.

Сутрадан беше дан када је требало да напуштимо тај прекрасен град са нашим другарима. Када смо се поздравили, автобус је кренуо. У том тренутку низ моје лице се слило неколико суза. Ово је био један незабораван доживљај, током кога смо упознавме многу нових другова и личности. Надам се да ће ово пријателство вечно да траје.

*Мелани Максимовска, VIII/3
ОШ „Браќа Миладиновци“, Куманово*

Предео који носим у срцу Витешко гнездо слободе

Док је румено јулско сунце најављивало рађање још једног врелог дана, аутобус је журио из правца Будве усеченим путем у стеновита брда ка Цетињу.

Горе, испод високих стена, где се пут једва закачиће уз оштре литице, пружа се изванредан поглед на стари град, Будву. Као на длану, виде се широке улице оивичене палмама и цвећем и дуга песковита плажа, коју запљускују пенушави таласи. Острва су расута по морској пучини и негде у даљини спајају се с плаветнилом морског свода.

Кроз црногорска стеновита брда, обрасла ниским зеленим шибљем, пут води између вртача и спушта се према цетињском пољу. Пролазимо поред старих камених кућа, које су сазида-не у давним временима. Доле, са друге стране брда, зелено цетињско поље изгледа као овећа зараван, бачена на голи гробен Ловћена. У врх поља, под брдом Орлов крш, простире се Цетиње, мали град са чистим улицама, оивиченим дрворедом липа, са каменим кућама, малим трговима поплочаним белим каменом и зеленим парком. Уз Орлов крш, као гнездо уз стену, уздиже се Цетињски манастир, а мало ниже, обасјана топлим зрацима сунца, налази се Биљарда – Његошева резиденција. У почетку се звала Нова кућа, али је убрзо добила ново име – Биљарда, по билијару, Његошевој омиљеној игри. Споља изгледа као нека тврђава.

Обилазим музеј Цетињског манастира. У њему се налазе експонати

који симболизују дубоку прошлост црногорске државе. Ту су круне црногорских владара, оружје и накит, делови одеће и новац. Нарочиту пажњу ми је привукла Његошева одећа проткана златом и сребром. У манастиру су смештени и остаци прве црногорске државне штампарије, у којој су штампане прве књиге. У дворцу црногорских владара, данас претвореном у музеј, налазе се драгоцени документи и предмети, који сведоче о начину живота, раду и борби црногорског народа. Све подсећа на тешко и сурово доба, које је трајало вековима, у коме је љубав према земљи и јуначка борба за слободу и независност била најцењенија и најлепша особина сваког човека.

Цетиње је дуго времена било културни центар Црне Горе. Ту је Његош испевао „Горски вијенац” и друга књижевна дела. Са Цетиња поглед се пружа ка северу, где се високо у небеско плаветнило уздиже врх Ловћена, на коме почива владика, државник и песник, Петар II Петровић Његош.

Дан је био кратак да бих могла да видим већи део онога што треба да се види, доживи и осети у овом граду – музеју. Отишла сам обogaћена лепим утисцима и сазнањима о овом витешком гнезду слободе. Можда ћу се једног дана вратити, како бих ближе упознала историјско и уметничко благо које се на Цетињу чува.

Лана Савић, VIII/1
ОШ „Досићеј Обрадовић”, Ергеч

На крилима машџе

Школски међународни пројекат „Сусреш свећова 3” Рагови наџрађени Диџломом

Код куће је ипак најлепше

Полетела сам на Месец и слетела лагано. Била сам у ракети кад сам видела тамну страну Месеца. Угледала сам ванземаљце и патуљке. Била сам зачуђена. Трчали су по Месецу и понекад летели. То је зато што тамо нема гравитације. Питала сам свог робота у ракети, да ли смем да се дружим са ванземаљцима. Није ми саветовала, јер су били непредвидиви. Посматрала сам их још мало и обавестила робота Мели да желим да обиђем још нешто. Саветовала ми је да идем на Венеру, јер је близу.

Послушала сам је и са Месеца пошла на Венеру. Кад сам слетела, хтела сам да изађем, али било је вруће. Видела сам пукотине из којих је провиривала лава. То је друга планета и није као моја Земља. Нисам излазила, јер ме је Мели опоменула да нема ваздуха.

Вратила сам се на планету Земљу. Имала сам идеју да направим машину за путовање кроз време. Помагала ми је Мели. Када смо завршиле желела сам да је испробам и одем у прошлост. О диносаурусима сам читала и замишљала њихов живот. Временска машина ми је помогла да одем у то време. Били су велики као три стана. Дрвеће је било много велико. Људи су тада живели у пећинама. Диносауруси су били много снажни и брзи. Један ме је угледао и потрчао према мени. Појурила сам и сва задихана улетела у временску машину. Зажмурила сам и желела да се вратим мами и тати.

Када сам отворила очи, било ми је много лепо у својој соби. Књига коју сам држала у руци ме је подсетила да сам се успешно вратила из маште.

Кашарина Вујић, IV/1
ОШ „19. октобар”, Маршић
Издвојено одељење: Доње Комарице

Ирена Ђорић, III/3
ОШ „19. октобар”, Маршић
Издвојено одељење: Доње Комарице
Ментор - учишел Снежана Вељковић

На тамној страни Месеца

Ракета полако креће и идемо у свемир. Полетели смо са циљем да на овој екскурзији видимо планете Сунчевог система. Учили смо о планетама, али је занимљивије када их обиђемо и видимо.

Пролазимо поред великог Сунца. Из нашег свемирског аутобуса видимо како промичу планете: Меркур, Венера, Земља, Марс, Јупитер, Сатурн, Уран, Нептун и нека космичка каменита прашина.

У повратку за секунду слећемо на Месец. Дочекали су нас ванземаљци и одвели на тамну страну Месеца. Играл смо жмурке. Док су нас тражили, погледима смо се договорили, да уђемо у наш аутобус и побегнемо. Оставили смо их да нас траже по тим кратерима. Нисмо имали времена за поздрав. Можда су и они желели са нама, а нису платили место.

Враћамо се весели и насмејани на нашу Земљу. Слећемо на космодром. Имали смо лепе доживљаје које ћемо причати родитељима.

Следећа екскурзија нам је још интересантнија! Андромеда нас чека.

*Ива Пејровић, IV/3
ОШ „19. октобар”, Маршић
Издвојено одељење: Доње Комарице*

*Филиј Миладиновић, IV/3
ОШ „19. октобар”, Маршић
Издвојено одељење: Доње Комарице
Менџор - учишћ Марја Јаковљевић*

Из Вукова рукава

Објављено је више издања српских народних приповедака које је прикупио Вук Стефановић Караџић. У Новинама српским Вук 1821. објављује своју прву збирку Српске народне приповејетке са дванаест прича. Следећу збирку, практично антологијску, у коју је уврстио шест из првог издања, са 50 прича објављује у Бечу 1853. године. Вук ни у овој није објавио све што је сакупио. Неке приче је објављивао у периодици, а неке су остале у његовој оставштини након смрти. Тако је 1870, шест година након смрти постојумно објављена најобухватнија збирка, у коју су ушле и такозване шаљиве приче. Објављујемо у изворном облику избор тих прича, које често имају и јоучни карактер.

Поп и парохијани

Буде једне године силна суша, зато састану се сељани пред црквом по летурђији, и укорѣ попа како му нијесу пријатне молитве к Богу, а у толико је пута залуд молио за кишу. Поп се нашао мудар и рече им:

– Знадите, браћо, да су ми јучер поручили озгор с неба да се свама договорим, у који ћете дан да вам пошље и колико кише. Сад ми одговорите.

Рече главар од села:

– Ето сјутра у понећелник.

Одговори поп:

– Сјутра не, за што сам најмио мобу, да ми окопавају фрментин.

– А оно у уторник – рече главар, а други одговори:

– А зар нијеси видио да ми је толико жито прострто на гувно да се суши?

– А ми хајдемо у сриједу – рече главар, а трећи одговори:

– Не у сриједу, мене је крсно име, па ако ми се званице сквасе, ондар куд ћу ја?

– А ми елајмо у четвртак. – рече главар, а четврти одговори:

– Како у четвртак? Да ли ја тај дан женим сина?

– 'Ајдемо, дакле, у петак. – рече главар, а пети опет скочи:

– Не у петак, људи говоре да никака срећа у петак није пробитачна.

– А ви, браћо, 'ајдемо у суботу.

– Богме, ја нећу – одговори шести – догнаће ми један ортак два вола, ако се погодисмо, пак, ваља ми их обидовати.

Тада рече поп:

– А ви, моји људи, ове друге нећеље, договорите се, пак ми одговорите.

А сељаци се ни друге нећеље не могаше договорити, па ни до данас.

Непознате речи

ЛЕТУРЂИЈА – исто што и литургија, служба Божја

ФРМЕНТИН – кукуруз

ГУВНО (или ГУМНО) – заравњено место на коме се врше жито

ОБИДОВАТИ – надгледати, обилазити

ТРМКА – некадашња кошница за пчеле прављена од плетеног прућа

Датуми на Вуковом путу

У селу Тршићу, у Јадру, 6. новембра 1787. године родио се Вук Стефановић Караџић, од оца Стефана и мајке Јевросиме. Како је добио име Вук, објаснио је сам у *Српском рјечнику* из 1852: „Када се каквој жени не даду дјеца, онда надјене дјетету име Вук, јер мисле да им дјецу вјештице једу, а на вука да неће смјети ударити.”

Како су настјала имена насеља

(По Тодору Радивојевићу у књизи *Насеља у Лепеници*)

МАЛА ПЧЕЛИЦА: Простире се с обеју страна Дивостинске реке и састоји из две махале, Клакуре и Кобиљаче. Обе су на странама Дивостинске реке, Клакура на левој, а Кобиљача на десној. Махала Кобиљача постала је на месту Кобиљача, где су некад биле спахијске коњушнице с кобилама. Како је настао назив Клакура, не зна се.

Село је основано у време Првог српског устанка, а засновала су га три рода: Димитријевићи, Савићи и Тадићи. Село је нарасло новим досељавањем. Након Првог устанка, после оснивачких, доселило се девет родова, а након Другог још тринаест. Десет родова је дошло у збегове, шест на купљена имања, остали на друге начине. Становништво је пореклом из осам области. Највећи број родова је из Старе Србије, а досељавали су се и из Лепенице, Голијске Моравице, Груже, Пчиње, Херцеговине и од Нишаве.

Мала Пчелица добила је своје име отуда што су на њеном данашњем месту били трмчаници (пчеланици) неког турског спахије. Атрибут Мала дат му је зато што је у срезу левачком било веће насеље које се такође звало Пчелица, које је названо Велика Пчелица.

ПИНОСАВА: Пиносава је некада, до 1885, била истоимено поље, са трлама, на које су почели да се досељавају родови из Доње Раче, Ракинца и Марковца. Простире се с обеју страна Доловског потока који утиче с леве стране у реку Рачу. Кроз њу пролази друм који спаја Рачу са Свилајнцем преко Марковца. Насеље, дакле има три дела: доњорачански, ракиначки и марковачки. Пиносава је 1903. имала осам родова.

Пиносавци су досељени у Лепеницу из четири области: Моравица је дала три рода, Тимок два, Стара Србија исто толико а Стари Влах један род. Али, иако је Пиносава настала тек 1885. године, њени су родови знатне старости. Два су рода добегла у Лепеницу у доба Кочине крајине, а шест родова за време Првог устанка.

Насеље је добило име по називу поља на коме је основано. А како је настао тај назив сељани не умеју да објасне.

ДОБРОВОДИЦА: Налази се на обема странама Доброводичког потока, на чијој левој страни је Стражевица, једно од најлепших узвишења у Лепеници. Два су сеоска краја, Селиште и Село, на десној, а трећи, Лужничка мала на левој страни потока. У сва три сеоска дела јављају се кућне групе већих родова: у Селишту Ђанићи (Станојевићи) и Савићи; у Селу Марковићи, Стојановићи, Спасојевићи и Добричићи; у Лужничкој мали Павловићи и Васиљевићи.

Доброводица је основана средином XVII века. Сељани кажу да су село основале две куће непознате старине – Митровићи и Петровићи. Најстарији крај је Селиште, у коме је био зачетак данашњег села, а најмлађи је Лужничка мала, заснована у другој половини XVIII века. Село је насељено из 13 области, а највише је дала Лепеница.

Сељани кажу да је име овом селу дао кнез Милош који је из Баточине долазио овде на изворе, на добру воду. Вероватније је да су му то име дали Баточинци, који су овде долазили на теферич, на добру воду, па се отуд најпре место, па од овога село, прозвало Добра Вода, односно Добра Водица, а временом Доброводица.

Између фикције и стварности

„Софијин свет, роман о историји филозофије” је филозофски роман норвешког писца и бившег професора филозофије, Јустеина Гордера. Бестселер „Софијин свет” је најпопуларнији роман овог норвешког писца, а међу његовим делима су и „Баш како треба”, „Мистерија пасијанса”, „Девојка са поморанцама”, „Божихна мистерија”...

„Софијин свет” је роман у којем се преплићу филозофија, авантура и породица, а његова централна тема је петнаести рођендан девојчице Софије Амундсен, главног лика овог романа. Заплет настаје, када јој одједном почну стизати мистериозна писма у којима су јој постављена нека од најважнијих филозофских питања: „Ко си?” и „Од чега је свет настао?”. Ова писма су улаз и за читаоце и за Софију у фантастични, али и веома збуњујући свет филозофије. Наредних месеци Софији стиже на гомиле писама где, њој непознати, мајор Албер Мелег Кнаг, својој ћерки Хилде честита рођендан преко Софије, јер каже да је „тако лакше”, и то само месец дана пре Софијиног рођендана. Затим јој стижу писма од Алберта Кнокса који почиње да јој држи часове филозофије.

Све ово је за Софију потпуно страно, а почињу и да јој се дешавају неке јако чудне ствари, где предмете из њеног сна проналази на јави, али и где разоткрива знатне сличности између ње и Хилде.

Главна идеја овог романа је, заправо, поређење између Хилдиног и Софијиног живота јер, како се испоставило, оне живе у потпуно различитим световима. Заплет почиње да се разрешава када стиже дуго ишчекивани Хилдин рођендански поклон који јој шаље тата, а за који се испоставило да је заправо роман, и то не било какав, већ роман који је написао њен тата о потпуно непознатој девојчици Софији. На крају романа, Софија схвата да живи у фиктивном свету, а затим, на свој рођендан, заједно са својим учитељем филозофије бежи у стварни свет одакле посматра Хилду и њеног оца.

У роману „Софијин свет” обједињена је цела историја људске филозофије од доба античке Грчке па све до данас. Иако је у овај роман уткано много мудрости и знања, писан је једноставним стилем, са пуно питких реченица које се надовезују једна на другу, па је зато прикладан за било који узраст. „Софијин свет” је дефинитивно најбоља књига коју сам прочитала и која је потпуно преокренула мој поглед на свет, па бих је зато препоручила апсолутно сваком. Није битно да ли волите да читате или не, уз овај роман ћете засигурно постати страствени читалац.

Ања Савовић, VII/3

ОШ „Свешти Сава”, Крајугевац

Ружица Танасковић, V/2
ОШ „Свети Сава”

Да сам Аска у ојасносии Страх уме да улије храброст

Аска је играла балет, неуморно изводећи пируете и изненађујуће вешто, својим покретима, заустављала вука који је мислио да му не може побећи.

Можда не бих била толико смела да играм балет, али бих покушала са фолклором. Играла бих „Моравац”, „Чачак”, „Влашко коло”, игре из Врања, гледајући да одложим кобни тренутак или да некако скренем пажњу чобанима да сам у опасности. Преплет, маказице, хајд’ на лево па на десно... Пошто у фолклору има и певања, покушала бих да мекетом имитирам неку песму како бих скренула пажњу да сам у опасности. Играјући тако покушала бих да се приближим стаду и пастирима.

Страх уједно улива и храброст да покушамо нешто што нам изгледа немогуће и неизводљиво само да бисмо се спасили. Кроз уметност храброст расте, а страх се смањује.

Марија Павловић, VI/2
ОШ „Свети Сава”, Бањочина

Деце је искре у тостима

Представљање Децијих искри у школама Читање, писање, забава

Редакција „Децијих искри“ и Деце одељење НБ „Вук Караџић“ настављају своју мисију дружења са основцима. Овој пута били смо гости основних школа „Карађорђе“ (Раца), „Станислав Сремчевић“, „Свети Сава“, „19. октобар“ и „Нашалија Нана Недељковић“.

Ученицима основне школе „Карађорђе“ смо, путем занимљиве презентације, указали на све што у Часопису могу наћи, те зашто смо се одлучили за одређене рубрике као и у каквој је то вези са библиотеком и читањем. Други део био је резервисан за књижевно-читалачку радионицу на којој је асоцијативним путем настала песма „Љубав“, коју можете прочитати у наставку:

У љубави се волимо,
и једино тада срећни смо.
Брише она тужно лице,
па нам је пуно срце.
Љубав – то је Сунце среће.
Она доноси нам пролеће.
Љубав души годи.
Љубав на крају победи!

Са „Станиславцима“ смо кроз радионицу „Читам, дакле постојим“ извели закључке о значају и лепоти читања књига. Том приликом од њих смо сазнали да је „немаштина“ кад ништа не машташ, да се од књига „умно расте“ и да оне умеју да „читају мисли.“ Извели смо и технику „Невидљиве књиге“ што је био интересантан увод за разговор о нашем Часопису, те смо их упутили у чари стварања кроз писање и позва-

ли да постану део нашег „искричавог” тима, што као ликовни, што као литерарни ствараоци.

У основној школи „Свети Сава” наишли смо на групу ученика осмог разреда са којом смо најпре причали о библиотеци и њиховом виђењу исте, а затим смо говорили о рубрикама Часописа и свему ономе што би у њему требало изменити. Такође, било је речи и о значају стваралаштва младих, којима је оно један од начина да искажу своје

најдубље емоције, стремљења и виђење света. У складу са тим написали смо две песме, и то једну о љубави, а другу о јесени подсећајући се истовремено музичких нумера и књижевних дела са сличном тематиком.

Јесен

Киша пада, лишће жути,
природа се љути.
Код куће досада убија
док напољу ветар завија.
Кишобрани се шарене,
крошње више нису зелене.
Све изгледа тужно,
јер време је напољу ружно!

Љубав

У мени љубав влада.
Због ње се понекад и страда.
Лептирићи прво се јаве,
па нас осећања преплаве.
Срце се буди,
па тада у нама све полуди.
Љубав је чудно стање.
Ту нема места за плакање!

У основним школама „19. октобар” и „Наталија Нана Недељковић” имали смо прилику да се дружимо са ученицима од првог до четвртог разреда, који су нам открили да једва чекају да порасту, да би волели да постану принцезе и чаробњаци, као и да књиге „читају мисли” и „испуњавају жеље”. Како бисмо што боље представили Часопис издвојили смо занимљиве рубрике, а једна од њих послужила нам је и да дечаци и девојчице одмере снаге. Наиме, захваљујући „Великом одмору” такмичили су се у погађању загонетки, чиме смо указали да „Дечје искре” могу и да забаве!

Сва дружења завршена су у пријатном расположењу уз обећања да ће нас „Дечје искре” и Библиотека што пре поново окупити!

Вртешка

Стара изрека каже: лепше је давати него узимати. Тако и ми, кад год се у кући нађе нека непотребна ствар, кажемо: то може послужити као диван поклон. Имамо, штавише, цео магацин припремљених поклона, уредно сложених и разврстаних. Увек кад нам неко нешто поклони, кажемо: хвала лепо – а поклон спремимо. Дечје ствари иду у посебну преграду, књиге већег формата, нарочито хебрејски класици – у преграду с ознаком *Бар-Мицвах*, поцинковани таџири – под *Рођендани*, пепељаре немогућег изгледа – под *Усељења*, и тако даље.

Једног дана наш пријатељ Бен-Цион Зиглер дошао нам је у посету и донео мојој жени на дар велику бомбоњеру умотану у целофан, тако да су се на поклопцу лепо могле видети насликане црвене руже. Били смо пресрећни јер је таква бомбоњера погодан поклон за сваку прилику. Већ смо је хтели ставити у преграду под *Разно*, кад нас је изненада обузела жеља за нечим слатким, коју смо могли ублажити само чоколадом. Пожудно смо стргли целофан, отворили бомбоњеру и – устукнули. У кутији је било туце смеђих, тврдих куглица на које се већ била нахватала плесан.

- Ово је апсолутни рекорд – рече најбоља супруга на свету дрхћући од беса.
- Најстарија чоколада коју сам икад видела!

И Бар-Мицвах — обред којим се дечак, кад наврши тринаест година, прима за пуноправног члана јеврејске верске заједнице. Сместа смо с бомбоњером одјурили Зиглеру. Погледао ју је, поцрвенео, пребледео и, презнојавајући се, објаснио нам да ју је добио раније од свог пријатеља Бар-Хонига. Назвали смо Бар-Хонига и оштрим га речима напали. Испрва је муцао и нешто петљао а затим је признао да ју је добио као рођендански дар од Глицка. Истраживали смо даље. Глицк је бомбоњеру добио пре четири године од женине нећаке кад су му се родили близанци. Нећака се још добро сећа да ју је добила од Голдштајна 1963.г. Голдштајн ју је добио од Гласера, Гласер од Штајнера а Штајнер – нећете веровати – од моје драге тетке 1960.г. Сад се сећам да се годину дана пре тога тетка Лика уселила у нови стан, а будући да у одговарајућој прегради нисмо имали ништа у резерви, морали смо тешка срца жртвовати бомбоњеру.

Тако је та наша кутија прошла земљу уздуж и попреко, била на свим могућим прославама – да би се опет вратила у наше руке и, да је нисмо отворили, можда би поживела још којих педесет година пре него што би се посве распала.

Моја је, пак, дужност обелоданити да је бомбоњера, која је у држави Израел служила као трајно средство даривања, повучена из употребе. Неко ће морати купити нову. Жалим случај.

Ефраим Кишон (Прича из књије „Код куће је најгоре“)

Сања, Момо Капор

Догодило се да је једне ноћи нека мала луцкаста звезда из чиста мира напустила своје звездано јато и почела да пада... и пада... и пада кроз читав непрегледни космос. Падајући тако, прошла је кроз сунчеву галаксију и случајно се спустила на планету Земљу. На континент, који се зове Европа... У један град на који никада раније није пала ниједна звезда. Па је то било право чудо!

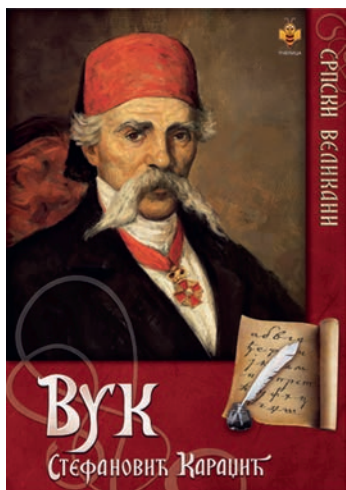
... звезда се није дала никоме, него је пала право у једно породилиште на крају града... Тачно у поноћ када се родила једна девојчица Сања... Догодило се да се исте ноћи у исто време, родио и један дечак, Вања.

... и тако је почела њихова љубав... А, шта је то љубав? Када гледаш у звезде без разлога, и када поделиш жваку, и кад поклониш цвет... Када ономе кога волиш даш један круг и уступиш љуљашку у паркићу када је на тебе ред да се љуљаш! Кад ономе кога волиш даш један гриз и кад поделиш са њим гумицу за брисање на двоје! Када нацрташ срце и унутра упишеш ваша два имена. Ако то није љубав, ја онда, стварно не знам шта је!

Теса, мала балерина, Николета Новак

Многе девојчице сањају да постану балерине, баш као и јунакиња наше књиге, Теса. Али, да ли је она у стању да савлада изазове који чекају свакога ко жели да се посвети овој изузетној уметности? Поред Тесине приче, читајући ову књигу сазнаћете много интересантних чињеница о балету и о позоришту, а и сагледати значај истрајности и упорности за све успехе у животу.

Вук Стефановић Караџић, Никола Томашевић

Представљамо вам илустровани животопис Вука Стефановића Караџића, поткрепљен документарном грађом. Сажет преглед живота и рада реформатора књижевног језика и творца азбуке којом се данас служимо, дат је једноставно, језиком блиским деци, али је драгоцен и као енциклопедијски приручник и подсећање на живот и рад овог великана.

Награда Гомионица на Сајму књига у Бањалуци 2018.

Дневник једне зборнице, Владан Зец

Ако сте се икада запитали како изгледа живот професора у некој школи, онда је ово права књига за вас.

Дневник једне зборнице одвешће вас у централно место окупљања свих оних који у школи раде, у зборницу. Читајући ове забавне приче упознаћете необичне јунаке, њихове особине и навике, сазнаћете ко се са киме у школи дружи и како сви они заједно проводе своје „школске“ дане. Сазнаћете још и то како су многи од њих добили надимке, ко им их је наденуо и зашто. Током читања ове књиге проживећете са њима многе згоде и незгоде које се дешавају, како у зборници, тако и на школским ходницима, у учионицама, кабинетима, у школском дворишту. На крају ћете открити да се „становници зборнице“ у ствари готово уопште не разликују од својих ђака.

Љубим те, Слађана Бајчић

Четрнаестогодишња Нина сели се у Немачку код родитеља. Оставља своју најбољу другарицу Милу, баку која ју је одгајила, и своју прву љубав – Џонија. Инстаграм и фејсбук једина су веза коју има са својим друштвом у Београду, и Џонијем. Живот у Франкфурту донеће нове пријатеље, нова искуства, али и развод родитеља. Несугласице са мајком, пријатељство са девојчицом склоном деликвентном понашању, а са друге стране, љубав према глуми, дружење са госпођом Лорен, само су степеници ка Нинином одрастању и прихватању нових околности. Како ће се Нина изборити са новонасталим проблемима? Да ли ће нежна љубав Нине и Џонија опстати упркос даљини и разним препрекама? Сазнаћете уколико се упустите у авантуру са Нином...

Сазвежђе виолина, Весна Алексић

Ана је носила наочаре за читање нота само док свира. Имала је панкерску фризуру, волела је Моцарта и групу Клеш. Тијана, њена цимерка, волела је Вивалдија, Загора и – Ану. Заједно, чекао их је велики обећани свет музике, концерата, путовања, славе...

Ово је нежна и узбудљива прича о одрастању у време појаве гранца, првих видео-игрица и злокобног преливања борбе добра и зла из стрипова у прави живот, у којем се појављују много опаснији ликови од Џимија Гитаре, Мортимера и Човека с Хиљаду Лица... Ова прича упира прстом на велики свет, у којем ништа није чисто и савршено. Осим Баха.

Јана Танасијевић
ОШ „Свети Сава”

Анкица Мајковић, VI/4
ОШ „Вук Стефановић Караџић”

*Александар Виријевић, III/2
ОШ „Наша лија Нана Недељковић”*

*Емилија Радовановић, III
ОШ „Свети Сава”*

Загонетке

Народне зајонетке су традиционалне јоворно-мисаоне јоруке. Састоје се из мешафоричној, или нејосредној, двосмисленој, нејасној и често збуњујућеј пишанања, које има јошово ушврђени облик, на које јосшоји само један одјовор.

Покушајте да дајте одјовор на ове, које објављујемо.

Ако сће чули или прочишали неку занимљиву зајонетку јоделише је са нама и вашим друјарима.

Пуно поље, а не мо'ш ни котарицу
напунити.

(Малга)

Масно је, масло није; зелено је, жуч
није; слатко је, мед није; горко је, пе-
лин није.

(Маслање)

Удри ствар о дрво, не разби се; баци је
у воду, разби се.

(Ејидех)

Увече златно просо просу, а ујутру све
покупи.

(Зезде)

На по поља сама земља расте.

(Крњити)

Највише зна, најмање говори.

(Кљича)

Питалице

Питалица је сажета форма, део народне књижевности, а чине је пишанање и одјовор који је мудар, али и често духовит.

Оне су јоучној карактера, ја их јажљиво прочишајте и обрашите јажњу на јоруку.

Питали чаршлије мајстора:

– Зашто не правиш све једнако праве кантаре, но неједнаке?

– Моји су кантари сви једнаки, ма они што њима мјере, нијесу сви прави.

***

Питао бег рају:

– Ма како можеш тако слатко суха хљеба јести?

– Огладни овако као ја, па ћеш и ти за ме два.

***

Питали лисицу:

– Зашто си толико лукава?

– Зато што има већих будала од мене.

Народне пословице и изреке

То су сажетје животиње мудрости и искуства народа. У пословицама се често јасно траниче добри и лоши постојуци, као и награда или казна за одговарајуће деловање.

Весела младост највећа је радост.

***

И сунце пролази кроз каљава места,
али се не окаља.

***

Чини добро, не кај се; чини зло, надај
се.

Од болести, од сиромаштине и од
старости тежа је срамота.

***

Ништа није тако корисно да оно исто
и шкодити не би могло.

***

Триста пријатеља мало, а један
непријатељ много.

Брзалице

Народне брзалице се заснивају на звуковној или појмовној итри гласова и слојева, чији је распоред шежак за изговор. Карактеришу их речи које су сличне и у којима се најчешће налази многе суласника, што ошјежава њихов брз и шачан изговор. Оне су шест за свакој ко жели у глумце.

Организујте шакмичење са друћарима у шоме ко може неку од ових брзалица шри пуша да изговори без грешке.

Чоканчићем ћеш ме, чоканчићем ћу те.

***

Кнеже, витеже, кад те видеше, обвеселише ли ти се?

***

Ко покопа попу боб? Поп покопа попу боб!

Ребуси

Ребуси су зајонешке у сликама, знацима и речима необично распоређени, шако да се кроз њихово значење, распоред или асоцијацију добију решења. Ево неких једношавних, пробације да их решите.

А пробације да и сами саставите неки ребус на та пошљите Децјим искрама.

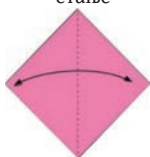
5 100м²

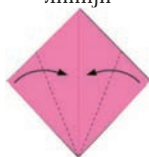
Оригами – забава и корист

Оригами је традиционална јапанска вештина прављења модела од папира. За ову намену традиционално се користи папир у облику квадрата. Поред тога што је добар начин уживања и забаве, научно је потврђено да ова вештина активира обе хемисфере мозга, побољшава координацију, меморију, пажњу и стрпљење. У математици се може користити да би се утврдило знање из геометрије. Како бисте и сами пробали ову технику у наставку вам дајемо моделе за прављење чаше и цвета од папира.

1. Пресавиј папир по средини, а затим га врати у првобитно стање

2. Преклопи папир ка централној линији

3. Преклопи папир по истачканој линији

4. Окрени

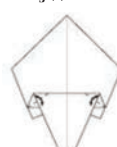
5. Пресавиј по истачканој линији

6. Пресавиј по истачканој линији

7. Пресавиј да се набора

8. Пресавиј по истачканој линији

9. Пресавиј по истачканој линији

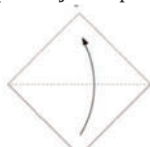
10. Окрени

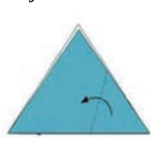
11. Цвет је готов!

1. Пресавиј папир на пола

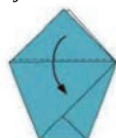
2. Пресавиј по истачканој линији

3. Пресавиј по истачканој линији

4. Пресавиј по истачканој линији

5. Пресавиј „уназад“ по обележеној линији

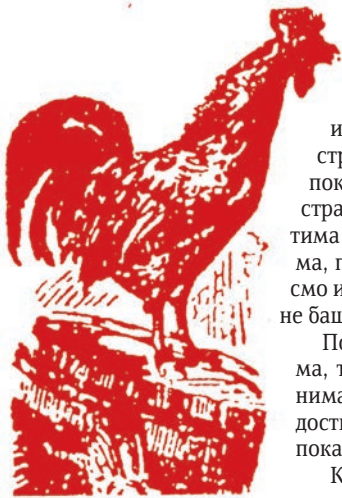

6. Готово!

Укршеница

МОРСКИ ПАС	ДЕЧЈИ ПЕСНИК (са слике)	АРКАДА ВУЛКАНСКО ГРОТЛО	↙	РИМСКИ КУЋНИ БОГ	ГРАД У ИТАЛИЈИ								
↖	○												
СНАЖАН ВЕТАР	○												
↗	○		РУКОМЕТНИ КЛУБ ПЕВАЧ МОНТАН										
ГЛУМИЦА ГАРДНЕР КОЊИ (турц.)	○			ОБИМ ВУЛКАН НА СИЦИЛИЈИ									
ДЕЧЈИ ЧАСОПИС ПИСЦА СА СЛИКЕ	○												
ЈОВАН РИСТИЋ (иниц.)	○		ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА МУЗИЧКА ЛЕСТВИЦА		СУМПОР ГРАД НА КИПРО	↙	ПРЕВИТИ ГАУС	↘	ОДЕВНИ ПРЕДМЕТ НОТА СОЛМИЗ.				
ОЗНАКА ЗА КОСЕОНИК	○												
ПЕТИ ПАДЕЖ	○						КИКИНДА РУКОХВАТ ЦВЕЋА						
АТЛЕТСКИ КЛУБ АДА (срп.)	○			ПОЛУДРАГИ КАМЕН 1. ПРЕВОД БИБЛИЈЕ					ЛУКА У ЧИЛЕУ				
НАСИПАТИ (течност)	○				ВИТЕЗ ПРЕФИКС ЗА СУПЕРЛАТИВ			АМПЕР РЕЖИСЕР КУСТУРИЦА					
СТАРЕШИНА САМОСТАНА	○												
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА	○		ДАЛМАТИН. ЖЕН. ИМЕ ПАВЛЕ МИНЧИЋ (срп)		МАРКА АУТОМ. ТИТАН								
↖	○	СТОГ ДЕВЕТО СЛОВО АЗБУКЕ					И. К. КАЛИЈУМ						
ГЛУМАЦ МАРВИН	○	○	○	○	○	○	○	○	○				
	→				РИБЉА ЈАЈА								

Оставите трајан траг на нашим страницама

Драги наши сарадници – ученици, наставници, професори и директори школа – школска година се захуктала а са њом и Дечје искре. Ево трећег броја, па очекујемо да почнете њихове странице да пуните бројнијим прилозима, идејама, предлозима. Ми покушавамо да пратимо ваш ритам. Као што видите на претходним страницама били смо са вама у посети библиотеци, у дружењу са гостима из иностранства, преносили ваше маштарије о далеким световима, приказе прочитаних књига, предлагали нове за читање. Сачували смо и странице са кратким, поучним прилозима из наше богате културне баштине.

Позивамо све, посебно ученике, да оставе траг на нашим страницама, траг који ће остати као трајно сведочанство о непоновљивим данима детињства, о сновима и надама пред вратима будућности, о радостима слободног духа и дубоке искренности. Траг који ћете моћи да показујете и својој деци.

Кренули смо пуни елана, са дубоком и искреном надом да овај часопис може само да оплемени васпитну и образовну мисију школе. Почетак је био колико амбициозан толико и полетан по одзиву, који нам је стизао из већине школа. Бројни и разноврсни литерарни и ликовни радови преплавили су нашу малу редакцију. Обновљене Дечје искре наишле су на снажан одјек и ван подручја града Крагујевца, почели су да нам стижу радови из школа у Гружи, Баточини, Рачи, Лапову...

Наша је пракса, то већ знате, да са школама сарађујемо организовано, односно да нам стижу у њима пробрани радови. Радовало би нас, ако свака школа одреди наставника задуженог за сарадњу са Дечјим искрама, што би поједноставило нашу комуникацију.

У духу слободе, наравно, сваки ученик може и самостално да шаље своје прилоге. Но, редакција предлаже да радови ваших ђака који желе да објављују у Дечјим искрама буду организовано прикупљени у школама, одабрани на секцијама, како би прилику добили најталентованији, најприлежнији и како би то била награда за њихов труд и успех.

У очекивању успешне сарадње, наше странице остају отворене за пробране прилоге ученика ваше школе.

Адресе за слање радова налазе се у импресуму, испод ових редова.

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ISSN 0352-6879

Издавач Установа културе „Кораци“

За издавача Златко Милојевић

Уреднички колеџијум

Миодраг Стојиловић, главни и одговорни уредник, Дејан Ђусић, заменик главног уредника, Никола Говедарица, ликовни уредник, Слободан Пилиповић, кординатор сарадње са школама, пласман и маркетинг, Сања Живковић, лектор-коректор, Александар Ђоковић, графичко-ликовна опрема

Редакција

Сања Живковић, Слађана Толић, Никола Ненковић, Тања Панић, Сања Палибрк, Даница Станковић

Савешћ

Миљан Бјелетић, председник, др Недељко Манојловић, Горан Јоксимовић, Снежана Рајевац, Љиљана Ђуковић, Анђелка Армуш, Биљана Милосављевић, Невена Степановић, Миодраг Стојиловић

Часопис је месечник и излази девет пута годишње. У време школског распуста не излази. Радове слати поштом или достављати лично на адресу: Дечје искре, Установа културе „Кораци“, Саве Ковачевића 5, 34000 Крагујевац, а литерарни прилози се могу слати и електронски на адресу decjeiskre@gmail.com. Рукописи се не враћају.

Цена по примерку 100 динара.

Припрема за штампу „Кораци“

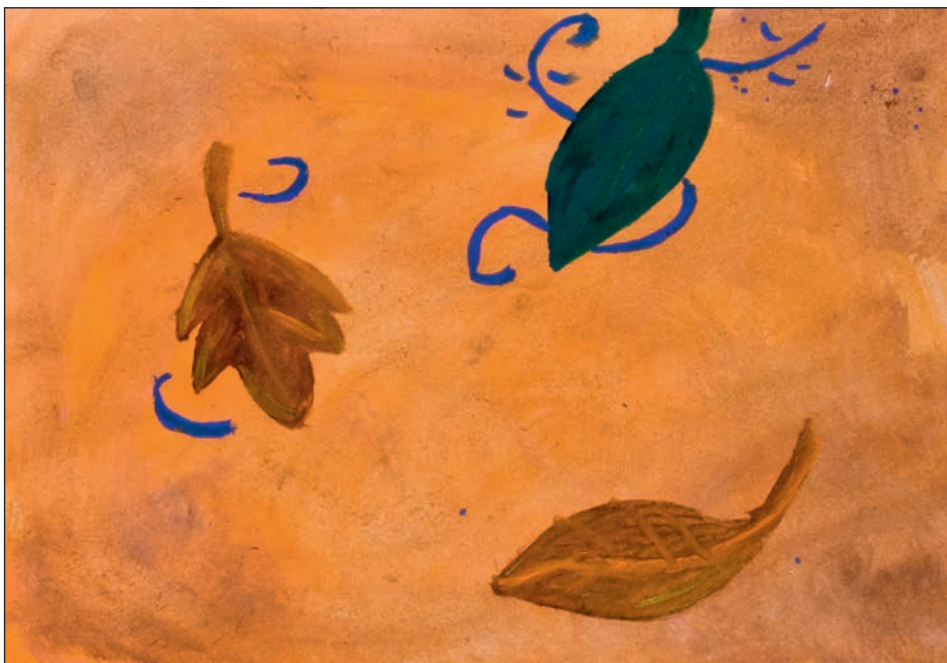
Текући рачун

840-0000001228664-39

Штампа Артпринт Медиа, Нови Сад

Каширина Пумиаловић, II/5, ОШ „19. октобар”

Софија Окиљевић, VIII/2, ОШ „Мирко Јовановић”

Установа културе
КОРАЦИ
decjeiskre@gmail.com

Град
Крагујевац

